

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Beleidsplan financiële bestaanszekerheid 2025 – 2029
Datum:	21 januari 2025
Portefeuillehouder:	dhr. J.W. Uitslag
Decosnummer:	1914
Informant:	Jan van Alst j.vanalst@dalfsen.nl

Voorstel:

1. het beleidsplan financiële bestaanszekerheid gemeente Dalfsen 2025 – 2029 vast te stellen (bijlage 1);
2. Voor het vergroten van de financiële bestaanszekerheid van onze inwoners voor de jaren 2025, 2026 en 2027 € 49.200,-- beschikbaar te stellen en dit ten laste te brengen van de Reserve Algemeen Besteedbaar;
3. kennis te nemen van de reactie op het gevraagde advies van de Participatieraad over het over het beleidsplan financiële bestaanszekerheid gemeente Dalfsen 2025 – 2029 (bijlage 2).

Inleiding:

In november 2023 is u het onderzoeksrapport “Rekenkameronderzoek armoedebeleid” aangeboden. U heeft ingestemd met de in het rapport opgenomen conclusies en de aanbevelingen overgenomen.

Daaropvolgend heeft u in april j.l. de kadernota Bestaanszekerheid vastgesteld en ingestemd met de voorgestelde aanpak met de oproep om vooreerst het beleid te richten op het vergroten van de financiële bestaanszekerheid van onze inwoners. Het voorliggende beleidsplan financiële bestaanszekerheid gemeente Dalfsen 2025-2029 geeft hier invulling aan.

Argumenten:

1.1. Het beleidsplan financiële bestaanszekerheid geeft invulling aan de ambitie in coalitieakkoord van gelijke kansen voor iedereen.

Het streven naar gelijke kansen voor iedereen vertaalt zich in de vastgelegde ambitie in het beleidsplan. Deze luidt:

Iedere inwoner heeft recht op een menswaardig bestaan en kan meedoen in de samenleving. Daar hoort ook bij elke dag kunnen eten, verjaardagen vieren en sporten. Inwoners hebben zicht op de financiële regelingen om mee te doen en het aanvragen is laagdrempelig. Inwoners krijgen op tijd financiële hulp en we zetten nazorg in tot het moment dat de inwoner weer zelf regie heeft op zijn/haar financiën.

Op dit moment is er in het voorveld al een breed aanbod en bieden wij al verschillende regelingen aan om deze ambitie waar te maken. Hierbij kunt u denken aan initiatieven als de kindertas en het sport en cultuurfonds waar sinds eind 2024 zowel jongeren als volwassenen een beroep op kunnen doen. Regelingen als de kind- en de ouderenregeling dragen hier ook aan bij.

Het lukt echter nog niet om iedereen die te bereiken.

Met de inzet van een aantal acties verwachten wij dat de regelingen beter toegankelijk worden.

Daarbij zijn de belangrijkste acties: een online tool, waar inwoners kunnen kijken waar ze recht op hebben. En het gelijk trekken van de inkomensgrenzen en de wijze waarop het inkomen berekend wordt.

Door het harmoniseren van de inkomensberekening en daarmee gelijktrekken van de inkomensgrens tot 120% worden de regelingen generiek voor meer inwoners, duidelijker en wordt de drempel om aan te vragen lager. De kindregeling is al gebaseerd op de inkomensgrens van 120% en de regeling voor chronisch zieken en gehandicapten blijft staan op 130%. Dit laatste omdat deze inwoners extra zorgkosten hebben die niet worden vergoed door de zorgverzekeraar of Belastingdienst.

Voor het verruimen van de regelingen naar 120% zijn geen extra financiële middelen nodig.

1.2. Uitvoering van de in het beleidsplan opgenomen doelen en beleidsacties zorgen ervoor dat meer inwoners kunnen meedoen in onze lokale gemeenschap en problematisch schulden worden voorkomen.

Het beleidsplan geeft uitvoering aan de volgende hoofdoelen:

- Alle inwoners ontvangen tijdig passende hulp bij het niet kunnen rondkomen en het oplossen van problematische schulden en
- Vergroten van het vertrouwen van de inwoners in de overheid en onze schuldhelpverlening.

Sinds de invoering van de wet op de schuldhelpverlening hebben wij gewerkt aan de doorontwikkeling van de gemeentelijke schuldhelpverlening. Schuldhelpmaatje en Humanitas hebben hierbij een belangrijke preventieve rol. Echter merken wij dat de schuldenproblematiek nog steeds toeneemt en het aantal situaties met complexe schulden nog niet daalt.

De komende jaren willen wij daarom samen met het voorveld extra investeren in vroegsignalering maar ook in nazorg.

2.1. Extra budget voor uitbreiding

Het extra budget is bedoeld voor intensiveren van de vroegsignalering, het oplossen van problematische schulden en het ondersteunen van vrijwilligers. We zetten onze dienstverlening “zo vroeg mogelijk in” waardoor inzet van duurdere vormen van externe schuldhelpverlening (o.a.

budgetbeheer en bewindvoering) na enige tijd minder nodig zal zijn. We verwachten de eerste effecten hiervan in 2026 terug te zien.

Kanttekeningen en risico's

- Investering in uitbreiding formatie uren leidt niet op korte termijn tot minder inzet op zwaardere en duurdere vormen van niet vrij-toegankelijke schuldhulpverlening. De versterking van de preventieactiviteiten en versterken van de inzet op vroegsignalering zal in de eerste fase een toename laten zien van het aantal hulpvragen. Dit zal op korte termijn inzet van het gebruik van duurdere vormen op tenminste hetzelfde niveau tot gevolg hebben.
- De vereenvoudiging en verruiming van de regelingen verlaagt niet de drempel om aan te vragen. Het verlagen van de drempel om aan te vragen is niet alleen een technische vraag van het vereenvoudigen van de aanvraagprocedure maar wordt voor de inwoner ook bepaald door vergroten van het vertrouwen in de overheid, het voldoende onder de aandacht brengen van de verruiming van de regelingen en het dichtbij de inwoners organiseren van onze dienstverlening.

Alternatieven:

Continuering van huidige beleid

Bestaand beleid continueren is een optie.

Echter wordt deze afgeraden. Bestaanszekerheid is de afgelopen jaren steeds meer in de belangstelling komen te staan en staat hoog op de politieke en maatschappelijke agenda.

Bestaanszekerheid betekent het op orde brengen van de basisvoorwaarden om te kunnen bestaan: "de zekerheid van voldoende en voorspelbaar inkomen, de zekerheid van werk en van mee kunnen doen in de samenleving". De gemeente Dalfsen draagt dit uit in haar kernwaarden en in het coalitieakkoord. En treedt ook op als een sociaal bewogen gemeente die proactief het welzijn van de inwoners centraal stelt en wil bevorderen. Dit beleidsplan geeft hier inhoud en uiting aan.

Duurzaamheid:

Niet van toepassing.

Financiële consequenties:

Generieke aanpassing minimaregelingen tot 120 %: budgetneutraal

Met de bestaande regelingen, waarbij voor de regeling Individuele inkomensvoorschot, de Ouderenregeling en de Regeling tegemoetkoming hoge zorgkosten 110% geldt, krijgen wij veel aanvragen bijzondere bijstand en passen wij regelmatig individueel maatwerk toe om te zorgen dat inwoners kunnen blijven meedoen in de samenleving.

Door voor deze regelingen de inkomensgrens tot 120% op te trekken, wordt onze werkwijze uniformer, toegankelijker, eenvoudiger en duidelijker.

Tegenover de kosten van het optrekken van de inkomensgrens voor de genoemde regelingen naar 120% staan dus de verwachting dat er lagere uitgaven zijn voor bijzondere bijstand, vermindering van inhuur van externe medewerkers en verlagen administratieve lasten. Het betekent ook dat we de persoonlijke dienstverlening aan onze inwoners kunnen vergroten.

De verwachting is dan ook dat de aanpassing van de minimaregelingen tot 120% budgetneutraal zal zijn.

Uitbreiding formatie uren: budget nodig

Er is structureel budget nodig voor uitbreiding van formatie en wel voor:

- Uitbreiding dienstverlening schuldhulpverlening

We investeren in preventie, vroegsignalering en vrij-toegankelijke schuldhulpverlening zodat inwoners tijdig passende hulp bij het niet kunnen rondkomen en het oplossen van problematische schulden. Dit zal ook naar verwachting een toename te zien geven van het aantal aanvragen voor minimaregelingen. Daar tegenover staat dat gaandeweg in de komende beleidsperiode minder inzet nodig zijn op zwaardere en duurdere vormen van schuldhulpverlening (niet vrij-toegankelijk). Verder investeren we in nazorg om te voorkomen dat inwoners opnieuw in een problematische schuldensituatie belanden. We zorgen ervoor dat de inwoner weer regie krijgt over de eigen financiën. Samengevat is er uitbreiding formatie nodig voor 24 uur per week voor:

1. Vergroten persoonlijke dienstverlening vroegsignalering
2. Toename werkzaamheden door uitbreiding nazorg

Begrote uitgaven uitbreiding formatie met 24 uur: € 65.000,--
op basis van de passende functieschaal
Structurele rijks financiering € 35.000,--

€ 30.000,--

- Uitbreiding professionele achterwacht

Er is extra professionele ondersteuning nodig als aanvulling op de dienstverlening van het voorveld en onze afdeling Inkomen, zodat vrijwilligers ondersteund worden bij ingewikkeldere financiële vragen en (beginnende of dreigende) schuldensituaties van inwoners

Begrote uitgaven 4 tot max. 8 uur per week op jaarbasis

€ 19.200,--

Totaal € 49.200,--

Communicatie:

Inwoners zullen worden geïnformeerd over de verruiming van de regelingen tot 120% van de bijstandsnorm..

Vervolg:

Nadat u het beleidsplan heeft vastgesteld zal de uitvoering van het beleidsplan namens het College worden opgepakt.

Bijlagen:

1. Beleidsplan financiële bestaanszekerheid gemeente Dalfsen 2025 – 2029.
2. De bestuurlijke reactie op het gevraagde advies van de Participatieraad.

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
Rikus Jager

de gemeentesecretaris,
Henry van der Woude

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21 januari 2025, nummer 1914;

b e s l u i t :

1. het beleidsplan financiële bestaanszekerheid gemeente Dalfsen 2025 – 2029 vast te stellen;
2. Voor het vergroten van de financiële bestaanszekerheid van onze inwoners voor de jaren 2025, 2026 en 2027 € 49.200,- beschikbaar te stellen en dit ten laste te brengen van de Reserve Algemeen Besteedbaar;
3. kennis te nemen van de reactie op het gevraagde advies van de Participatieraad over het over het beleidsplan financiële bestaanszekerheid gemeente Dalfsen 2025 – 2029 (bijlage 2).

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 3 maart 2025.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
Rikus Jager

de griffier,
Mara Zweers